

SZAKMAJEGYZÉKES SZAKMAI VIZSGA LEÍRÁSA
DIVAT-, JELMEZ- ÉS DÍSZLETTERVEZŐ SZAKMA (5 0212 16 02)
JELMEZ- ÉS DÍSZLETTERVEZŐ SZAKMAIRÁNY

Szakmai vizsgára bocsátás feltételei:

- 2 tanéves tanulmányok eredményes befejezése, valamint
- előírt egybefüggő szakmai gyakorlat (160 óra) teljesítése, valamint
- portfólió és vizsgaremek elkészítése és leadása a szakmai vizsga megkezdése előtt legalább 10 nappal.

A szakmai vizsga eredményébe az ágazati alapvizsgát az alábbi súlyaránnyal kell beszámítani:
Ágazati alapvizsga: 10%, Szakmai vizsga: 90%.

KÖZPONTI INTERAKTÍV VIZSGA:

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 20%.

A vizsgatevékenység megnevezése: **Divat-, jelmez- és díszlettervező (Jelmez- és díszlettervező) szakmai ismeret** (120 perc)

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

20-20 interaktív kérdés megválaszolása viselettörténet, valamint művészettörténet témakörben feleletválasztó feladatok formájában. Mindegyik feladattípus esetében az interaktív vizsgarendszer által előre megadott válaszlehetőségek közül kell kiválasztani a megfelelő válasz(oka)t.

A feladatsor az alábbi témakörökből kerül összeállításra:

- viseletek elhelyezése stíluskorszakokban
- viseletek öltözékelemeinek ismerete
- öltözékiegészítők formai változásai korszakonként
- öltözék változásai egy-egy korszak különböző népeinél
- korszakokra jellemző színek, alapanyagok ismerete
- divat változásai egy stíluskorszakon belül
- korszakra, népre, társadalmi hovatartozásra jellemző díszítettség felismerése
- híres divattervezők munkásságának ismerete
- szubkultúrák jellemző vonásainak ismerete
- művészettörténet nagy korszakainak ismerete, időrendi besorolása
- a korszakok történelmi háttérének ismerete
- a korszakokra jellemző kifejezésforma felismerése
- az építészet korszakokra jellemző változásainak ismerete
- az emberábrázolás korszakokra jellemző változásainak ismerete
- különböző művészettörténeti korok nagy alkotóinak és azok alkotásainak ismerete
- művészettörténeti korok egymásra hatásának ismerete

Az értékelés a központi interaktív vizsga összeállított javítási-értékelési útmutatója alapján történik.

PROJEKTFELADAT:

A vizsgatevékenység aránya a teljes szakmai vizsgán belül: 80%.

A vizsgatevékenység megnevezése: **Divat-, jelmez- és díszlettervező (Jelmez- és díszlettervező) projektfeladat** (290 perc)

A vizsgatevékenység akkor eredményes, ha a tanuló a megszerezhető összes pontszám legalább 40%-át elérte.

1. vizsgarész: **Portfólió prezentálása** (20 perc)
Értékelési súlyaránya a projektfeladaton belül: 20%.

A portfólió a tanulmányok idején készült, az oktatók által értékelt szakmai és rajzi feladatokat tartalmazó dokumentum.

Portfólió tartalma:

Tanulmányrajz tárgyábrázolás, portré, egészalak témakörben és lendületes mozdulatrajzok készítése grafitceruzával vagy rajzszénnel és tetszőleges színes technikával (10 db, A/3 méretben). Szakmai tervek készítése, tervezési folyamatok bemutatása (10 db, az oktató által megadott témában, méretben és technikával).

Az oktatás idején a tárgy- és emberábrázolás témakörébe tartozó rajzi feladatok, valamint a szakmai tervezési feladatok megvalósítási folyamatait bemutató művek, tanulmányok mappába rendezve vagy digitalizálva és a vizsgán prezentálva.

A vizsgarész értékelésének szempontjai:

- a rajztéma komponálása
- a valós arányok helyessége
- a tónusgazdagság változatossága
- anatómiai szerkezet helyessége
- test- és arckarakter helyessége
- modell és környezete
- az eszközhasználat anyagszerűsége
- a színhasználat harmóniája
- a szakmai rajzok egyedisége
- a szakmai rajzok ötletgazdagsága, kreativitás
- portfólió esztétikuma: tartalom és forma egysége

2. vizsgarész: **Térkompozíció létrehozása megadott formájú és mennyiségű téri elem felhasználásával megadott témára, majd ez alapján tanulmányrajz és vázlatok, valamint színes látványrajz készítése** (240 perc)

Értékelési súlyaránya a projektfeladaton belül: 30%.

1. A vizsgázó, a vizsgaközpont által előkészített és a vizsgázó által véletlenszerűen kiválasztott inspirációs fogalom alapján, létrehoz egy téri kompozíciót egyszerű mértani testekből, minimum 20 db 5x5x5 cm kocka és 10 db 5x5x5 cm gúla (papír/fa/műanyag plexi/fém) felhasználásával. A kivitelezéshez a vizsgaközpont által biztosított, előre legyártott mértani testek alkalmazhatók.
2. A vizsgázó bevilágítja az általa létrehozott téri kompozíciót asztali lámpa vagy reflektor segítségével, majd erről térhatású tanulmányrajzot készít változatos tónusokkal árnyékolva, A/3 méretben, grafitceruza vagy rajzszén használatával.

3. A vizsgázó a kapott inspirációs fogalmat értelmezi, a feladatot meghatározza, és azután minimum 5-5 látványterv vázlatot készít grafikai eszközzel, A/4-es méretben a létrehozott térkompozíció felhasználásával. Az elkészített tervvázlatokból a vizsgázó kiválaszt 1 tervet, melyet a továbbiakban részletesen kidolgoz.
4. Feladata a vázlatok alapján színes látványtervet készíteni az adott fogalom hatásának, hangulatának megjelenítésével, egyértelmű vizuális megfogalmazással, a jellemző színek, felületek, kialakításával és tetszőleges fantázia elemek, díszítő motívumok hozzáadásával, A/3 méretben, szabadon választott, színes technikával.
5. A vizsgaközpont feladata: Vizsgálónként eltérő inspirációs fogalom megalkotása szabadon választott témakörben.

A vizsgarész értékelésének szempontjai:

- a térkompozíció arányossága
- szerkezeti, konstruktív látásmód
- kreativitás, a feladat szabad értelmezése
- a terv komplex téri átgondolása
- a világítás formakiemelő érzékletessége
- a perspektíva szabályainak betartása
- a tónusgazdagság változatossága
- az inspirációs fogalom megjelenése a műben
- elvonatkoztató készség, lényeglátás
- a látványterv ötletessége
- színek használata

3. vizsgarész: **Díszlet(ek) és jelmezek tervezése teljes tervdokumentációval az utolsó tanév szakmai óráin (vizsgaremek), és ennek prezentálása** (30 perc)

Értékelési súlyaránya a projektfeladaton belül: 50%.

- A vizsgázó tanulmányainak utolsó évfolyamán az oktatótól kapott irodalmi mű alapján, díszlet(ek) és jelmezek tervezési munkafolyamatának feldolgozását hajtja végre. A díszlet- és jelmeztervezés időintervalluma előre meghatározott a vizsgázó számára.
- Az oktató által megadott téma egyedi módon történő feldolgozása az utolsó tanév szakmai óráin történik.
- A vizsgázó a megadott téma alapján a díszlet(ek) és jelmezek terveit önállóan készíti. A díszlet(ek) és jelmezek tervezési folyamatát dokumentálja. A díszletmakettet és a kivitelezett jelmezt önállóan készíti el és a vizsgán bemutatja, mellyel igazolja a tanulmányok során megismert és elsajátított készségek komplexitását.
- A vizsgamunka kivitelezésének folyamatát az oktatók az általuk megjelölt időszakokban konzultáció után véleményezik és értékelési javaslatot készítenek. (A vizsgaremek dokumentáció és az elkészült vizsgaremek leadási határidejét a vizsgaközpont határozza meg.)
- Tervdokumentáció tartalma: Inspirációs képek, forrásanyag, vázlatrajzok, színes jelmeztervek és díszlettervek (látványrajzok), alaprajzok és részletrajzok, anyagminták, költségvetés a szaktanár által megadott méretben tetszőleges technikával, papír formában és fotózva, digitalizálva.
- Prezentáció: A vizsga napján a vizsgázó az elkészült díszletmakettet (1:50 vagy 1:25 méretarányban) és a kivitelezett jelmezt, valamint annak dokumentációját bemutatja vizsgabizottság számára.

A vizsgarész értékelésének szempontjai:

- a tervek egyedisége
- a tervezési folyamat minden állomásának megjelenítése
- a tervezői gondolkodás elsajátítása
- technikai találékonyság
- az ötletek gazdagsága, kreativitás
- elvonatkoztató készség, lényeglátás
- a díszlet- és jelmeztervek egységessége, kifejező ereje
- anyag- és színhasználat egyedisége
- a kivitelezés szakszerűsége, minősége
- a műszaki tervdokumentáció teljessége
- a tervezői gondolat és koncepció megnyilvánulása, megvalósulása a vizsgaremekben